

Patoloji Uzmanlık Eğitimi İçin Patologların Önerisi

Patoloji Kongrelerinde son yıllarda sık sık tartışma konusu olan uzmanlık eğitimi konusunda İstanbul'daki öğretim üyeleri ve uzmanlarca hazırlanan ve bakanlığa sunulan öneriler, Türk Patoloji Dergisi'nin Ocak 1991 yayınılandı. Eğitim için standartlar ve ilkeler getirmeyi hedefleyen metni bu alandaki önemli bir katkı olarak değerlendiriyor ve yayınlıyoruz.

1. ASİSTAN EĞİTİMİNE İLİŞKİN TEMEL İLKELER

1. Patoloji uzmanlık eğitim süresi en az dört yıl olmalıdır. Bu süre uzmanlık süresinin yarısı kadar uzatılabilir.

2. Patoloji uzmanlık eğitimi yapacak olan kişi TIP FAKÜLTESİ mezunu olmalıdır.

3. Patoloji yüksek lisans ve doktora yapılamaz.

4. Uzmanlık eğitimi sırasında asistanların 4 yıl boyunca her yıl için yapmaları gereken asgari laboratuvar araştırmalarının isim ve sayıları:

a) Toplam materyal sayısı : 2000 (Histopatoloji+sitoloji)

i. Histopatoloji : 1500

• Cerrahi patoloji	1000
• Medikal patoloji	500
• Frozen section	50

ii. Sitoloji : 500

• Jinekolojik sitoloji	200
• Jinekoloji dışı sitoloji	200
• İnce iğne Asp. Biyopsisi	100

b. Otopsi : 10

5. Asistanların tüm eğitimleri süresince ve yıllara göre aktif ve dinleyici olarak katılmaları gereken asgari bilimsel faaliyetlerin sayısı :

a. Kurum dışı : 4 yıl içinde 2 kongre ve/veya simpozyum.

b. Kurum içi

i. Seminer : Yılda 2, dört yılda 8 adet aktif olarak hazırlanmalıdır.

ii. Dergi klübü

(Journal club): Yılda 25, 4 yılda 100 toplantıya katılmalıdır.

iii. Yayın:

1 adet orijinal araştırma ve 2 adet olgu sunumu hazırlanmalıdır. (Tez çalışması bunların dışında tutulacaktır).

iv. Bölüm içi

vaka toplantıları: Yılda 40 toplantıya katılmalıdır.

v. Kliniklerle ortak

toplantı: Yılda 10 adet toplantıya katılmalıdır.

(Yukarıdaki bu iki maddede belirtilen sayılar her dört yılda bir değişen koşullara paralel olarak yeniden belirlenir.)

6. Eğitim veren bir birimin yukarıda belirtilmiş eğitim materyalinde nitel ya da nicel eksiklik varsa, bu eksiklik patoloji eğitimi veren ve bu eksikliği tamamlamaya yetecek olanakları olan bir başka birimde rotasyon ile tamamlattırılmalıdır. Bu rotasyon asistanını rotasyona gönderen birim ile rotasyonları kabul eden birim başkanları arasında düzenlenen bir protokol çerçevesinde yapılır. Bu protokolün hazırlanmasında giderilecek eksikliğin özellikleri esas alınır. Rotasyon bitiminde, rotasyonunun başarısı bir raporla kendi bölüm başkanına bildirilir.

Bugünkü koşullar altında patoloji uzmanlık eğitiminde, patoloji dışındaki klinik ve laboratuvar dallarında rotasyon yaptırılmasına gerek olmadığı kanısına varılmıştır. Ancak, otopsi eğitimi için gerekli sayı patoloji birimlerinde sağlanamıyorsa, ADLİ TIP KURUMLARI'nda da bu amaca yönelik rotasyon düzenlenebilir.

7. Patoloji uzmanlık eğitimi sırasında, bu eğitimi veren bütün birimler her yıl, kendi içinde eğitim hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını belirleyecek şekilde, YAZILI TEORİK ve PRATİK bir sınav yapmalıdırlar. Bu sınavın yapılma biçimi her eğitim biriminin kendisi tarafından saptanacaktır.

Asistanın bu sınavda aldığı puana, eğitici kadrodaki her bir kişinin, o asistan için yazılı olarak bildireceği yeterlilik değerlendirmesi de katılarak nihai ara sınav notu hesaplanır. Bu sınavda başarısız olanlara belirli bir süre sonunda, ikinci bir sınav hakkı tanınır. Bu ikinci sınavda da başarısız olan asistan uzmanlık eğitiminden çıkarılır.

8. Bir laboratuvarın eğitim verebilmesi için haiz olması gereken asgari koşullar şunlar olmalıdır:

a. EĞİTİCİ KADRO

Eğitim verilebilmesi için her birimde eğitim verme yetkisi bulunan en az iki uzman bulunmalıdır. (Üniversite hastanelerinde iki öğretim üyesi. SB ve SSK eğitim

hastanelerinde 1 şef ve 1 şef yardımcısı veya başasistan).

Eğitim birimlerinde yan dal bulunması mutlak bir gereklilik değildir.

b. ASİSTAN SAYISI

Her eğitim birimine alınacak asistan sayısı belirlenirken şu ilkeler gözönüne alınmalıdır:

- O birimin eğitim materyalinin bir yıl önceki nominal değerleri.
- Her eğitime en çok iki asistan.

c. ASGARİ TIBBİ ALET VE CİHAZ DURUMU

- 1- Makroskopi disseksiyon seti.
 - 2- Otopsi seti.
 - 3- Bir günlük materyalin tamamını işleyebilecek doku takip sistemi.
 - 4- Bir günlük materyalin tamamını işleyebilecek doku kesit sistemi.
 - 5- Histokimya sistemi.
 - 6- İmmunhistokimya sistemi.
 - 7- İmmunhistokimya sistemi.
 - 8- Polarizasyon floresan ve mikrofotografi olanakları.
 - 9- Frozen kesit için cryostat ve CO₂
 - 10- Sitoloji için sitosantrifüj veya filtre sistemleri.
 - 11- Otopsi salonu.
 - 12- Piyas müzesi
 - 13- Eğitim preparat setleri.
 - 14- Mikroprojeksiyon veya video-kamera atışmanlı mikroskop veya çok başlı eğitim mikroskobu.
 - 15- Birime veya hastaneye alınan en az bir yabancı patoloji dergisi.
 - 16- Klasik başvuru kitaplarının bulunduğu birim içi kitaplık.
9. Her eğitim birimi, genel ilkeler doğrultusunda ayrıntılı bir asistan eğitim programı ve takvimi hazırlar, bunu yazılı bir metin halinde ilk günden eğitime başlayan asistana verir. Hazırlanan bu eğitim programları aynı zamanda merkezi sınavı yapacak olan kuruluşa da iletilir.
10. Her eğitim biriminin bağlı olduğu üst kurum, o eğitim biriminin eğitim vermek için gerekli asgari şartlara sahip olup olmadığını ve eğitim programlarına uyulup uyulmadığını kendi mevzuat hükümlerine göre düzenli aralıklarla denetler.

II. PATOLOJİ UZMANLIK MEZUNİYET SINAVINA İLİŞKİN TEMEL İLKELER

Uzmanlık mezuniyet sınavı, örnekleri ABD'deki "BOARD" sınavlarında olduğu gibi merkezi olmalıdır.

"Patoloji Uzmanı" yetki ve ünvanı ancak bu sınavda başarılı olanlara verilmelidir.

Böyle bir sınavın düzenlenebilmesi için gerekli temel ilkeler aşağıda belirtilmiştir:

a- Bu sınavı hazırlayacak, örgütleyecek ve uygulayacak olan bir organizasyon yapılmalıdır. Bunun adı TÜRK PATOLOJİ KONSEYİ olabilir.

b- Amacı, patoloji uzmanlık mezuniyet sınavını belirli ilkelere göre hazırlayıp uygulamaktır.

c- Bu konsey:

- Her tıp fakültesindeki patoloji anabilim dallarının herbirinin kendi içinden seçeceği, öğretim üyesi düzeyinde bir temsilci (her fakülte için bir kişi),
- Sağlık Bakanlığı'na bağlı eğitim hastanesi (leri) bulunan illerde patoloji laboratuvar şeflerinin kendi içlerinden seçecekleri bir temsilci (her il için bir kişi),
- SSK'ya bağlı eğitim hastanesi (leri) bulunan illerde patoloji laboratuvar şeflerinin kendi içlerinden seçecekleri bir temsilci (her il için bir kişi),
- Sağlık Bakanlığının uygun göreceği oranda atayacağı temsilci (ler) tarafından oluşturulur.

d- Bu konsey 3 yıl için seçilir

Seçilen temsilciler bağlı buldukları kurum tarafından, asli görevlerini aksatmamak kaydıyla, resmen konseyde çalışmak için görevlendirilirler.

e- Konseyin yetki ve görevleri:

- Merkezi patoloji uzmanlık sınavının hazırlanma ve uygulanma ilkelerini belirlemek ve görev süresi boyunca uygulanacak bir program hazırlamak,
- Kendi içinden bir YÜRÜTME KURULU seçerek, bu programın tespit ettiği ilkeler doğrultusunda uygulanmasını sağlamak ve düzenli aralıklarla denetlemek.
- Yürütme kurulu, konseyi oluşturan değişik eğitim birimleri (Tıp Fakülteleri, SB ve SSK'ya bağlı eğitim hastaneleri ile SB'in konseyde görevlendirdiği) temsilcilerinin oranlarını yansıtacak şekilde 7 kişiden oluşur.
- Yürütme kurulu, konsey tarafından ilkeleri belirlenmiş bir program çerçevesi içinde uzmanlık mezuniyet sınavını hazırlar ve uygular.
- Konseye temsilcileri ile katılan ve patoloji eğitimiyle ilgili tüm kuruluşlar, yürütme kurulunun sınavla ilgili görevlerinde istenilen tüm yardımcı yerine getirmekle yükümlüdürler.
- Türk Patoloji Konseyi ve yürütme kurulunun, kuruluş, çalışma ve sınavın uygulanmasına ilişkin harcamaları, öngörülecek bir bütçe çerçevesinden, Tıp Fakülteleri, Sağlık Bakanlığı ve SSK Genel Müdürlüğü'nün ortak ve eşit katılımıyla karşılanır.
- Türk Patoloji Konseyi Uzmanlık Mezuniyet Sınavı, konseyin uygun göreceği aralıklarla, yılda iki defadan az olmamak üzere yapılır.